

Sygn. I C 921/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Kowalski

Protokolant: sek. sąd. A. S.

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2016r. w Ostrołęce

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko A. D.

o zapłatę

orzeka:

1. oddala powództwo w całości,
2. zasądza od powódki (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz pozwanej A. D. kwotę 2.532,34 zł (dwa tysiące pięćset trzydzieści dwa złote 34/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt IC 921/15

UZASADNIENIE

W dniu 13.02.2015 r. powód (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym skierowany przeciwko A. D. o zapłatę kwoty 11.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że roszczenie swoje wywodzi z umowy bankowej jaką w dniu 24.12.2009 r. pozwana zawarła z (...) S.A. (poprzednikiem prawnym (...) Bank (...) S.A.). Na mocy tej umowy przekazano pozwanej do dyspozycji określone środki pieniężne z jednoczesnym obowiązkiem spłaty należności z tego tytułu wraz z odsetkami w ustalonych ratach. Pozwana uchybiała obowiązkowi wynikającemu z owej umowy, w konsekwencji czego umowa bankowa została jej wypowiedziana, stawiając całą należność z tego tytułu w stan natychmiastowej wymagalności. Wobec niespłacenia należności bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który następnie stał się podstawą egzekucji prowadzonej przeciwko pozwanej. Następnie dnia 8.10.2014 r. (...) Bank (...) S.A. jako komandytariusz wniósł aportem do spółki (...) Sp. z o.o. sp. k. wkład niepieniężny – wymagalne wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Powód w drodze umowy o świadczenie w miejsce wykonania z 24.10.2014 r. zawartej

z (...) Sp. z o.o. sp. k., doszło do przelewu wierzytelności przysługujących (...) Bank (...) S.A. na rzecz powoda, w tym należnej od pozwanej. Powód wskazał, że na roszczenie pozwu składa się część kwoty niespłaconego kapitału z umowy bankowej. Podniósł, że pozwana pomimo kierowanych do niej wezwań do zapłaty nie uiściła należności z tego tytułu.

W dniu 3.03.2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując pozwanej A. D. zapłatę na rzecz powoda dochodzonych pozwem należności wraz z kosztami postępowania oraz odsetkami ustawowymi.

Pozwana wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia, żądając oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. A. D. zakwestionowała żądanie pozwu zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Pozwana zakwestionowała także legitymację powoda w niniejszej sprawie podnosząc, że nie łączyły ją z nim żadne zobowiązania. Z ostrożności procesowej zanegowała także skuteczność przelewu wierzytelności.

Postanowieniem z dnia 3.12.2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Ostrołęce, jako sądu właściwego.

Pozwana A. D. podniosła następnie, że powód nie wykazał, aby zawarła ona z bankiem umowę kredytową. Podniosła również zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, iż pomimo przerywania biegu terminu przedawnienia, trzyletni termin upłynął przed datą wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie.

Powód podtrzymał doczasowe żądanie pozwu. Wskazał, że roszczenie nie jest przedawnione z racji podejmowanych czynności egzekucyjnych przerywających bieg przedawnienia, a dowody z dokumentów załączonych do pozwu potwierdzają jego zasadność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. D. w dniu 24.12.2009 r. zawarła z (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. (poprzednikiem prawnym (...) S.A., a następnie (...) Bank (...) S.A.) umowę kredytu restrukturyzacyjnego nr (...) na kwotę 318.053,81 zł. Na mocy owej umowy pożyczkobiorczyni zobowiązana była do spłaty należności z umowy kredytu wraz z odsetkami w 120 miesięcznych ratach do dnia 19.12.2019r.

/ **dowód:** umowa nr (...) – k. 101 – 104, odpis z (...) S.A. – k. 79 – 81, odpis (...) Bank (...) S.A. – k. 82 – 95, postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w (...) z 23.09.2011r. – k. 96, decyzja Komisji Nadzoru Finansowego z 29.08.2011 r. – k. 97 - 98/.

Wobec zaprzestania spłaty rat kredytu przez A. D., Bank wypowiedział łączącą strony umowę, która uległa rozwiązaniu z dniem 21.05.2010 r. stawiając należność z tego tytułu w stan natychmiastowej wymagalności. Następnie w dniu 12.10.2010 r. Bank wystawił przeciwko A. D. bankowy tytuł egzekucyjny, który potwierdzał jej zadłużenie z tytułu niespłaconego kredytu w wysokości 324.358,71 zł. Na skutek wniosku Banku z 12.10.2010 r., Sąd Rejonowy w Ostrołęce w dniu 15.12.2010 r. postanowił opatrzyć go klauzulą wykonalności.

/**dowód:** zaświadczenie Banku – k. 105, bankowy tytuł egzekucyjny – k. 108, wniosek z 12.10.2010 r. – k. 106 – 107, postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 15.12.2010 r. sygn. akt I Co 2617/10 – k. 109/.

W dniu 23.02.2011 r. (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrołęce B. O. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. D. na podstawie ww. tytułu egzekucyjnego. Następnie w dniu 7.03.2013 r. następca prawny (...) S.A (...) Bank (...) S.A. w W. uzupełnił ww. wniosek egzekucyjny. Ostatecznie Komornik postanowieniem z 4.03.2014 r. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji.

/**dowód:** z akt Km 369/11: wniosek egzekucyjny – k. 1 -3, pismo wierzyciela z 25.02.2013 r. – k. 128 – 129, postanowienie z 4.03.2015 r. – k. 195/.

W dniu 8.10.2014 r. (...) Bank (...) S.A. w W. jako komandytariusz wniósł aportem do (...) Sp. z o.o. Sp. k. wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności z tytułu kredytów, w tym należnej od A. D.. Następnie w dniu 24.10.2014 r. (...) Sp. z o.o. Sp. k. zawała z (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. umowę o świadczenie w miejsce wykonania, na mocy której spółka zwolniła się z zobowiązania względem funduszu, poprzez przelew wierzytelności przysługujących pierwotnie (...) Bank (...) S.A. w W..

A. D. została poinformowana przez pierwotnego wierzyciel o przelewie wierzytelności, lecz pomimo wezwań do zapłaty nie uiściła należności z tytułu umowy kredytu restrukturyzacyjnego. Na dzień 13.02.2015 r. obciążające ją zadłużenie wynosiło łącznie 487.138,67 zł.

dowód: wyciąg z ksiąg funduszu – k. 52, wyciąg wykazu wierzytelności od umowy zmiany spółki (...) Sp. z o.o. Sp. k. – k. 53 – 54, Aneks nr (...) do umowy świadczenia w miejsce wykonania zawartej 24.10.2014 r. umowy – k. 55 - 58, załącznik do aneksu – k. 59 – 61, oświadczenie (...) Bank (...) S.A. w W. – k. 62 – 64, załącznik do oświadczenia – k. 65 – 67, umowa świadczenia w miejsce wykonania z 24.10.2014 r. – k. 74 – 74v., akt notarialny umowy zmiany spółki – k. 75 – 78, odpis z (...) Sp. z o.o. Sp. k. – k. 99 – 100, zawiadomienie o sprzedaży wierzytelności – k. 111, 112/.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Pełnomocnik pozwanej już w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym podniósł zarzut przedawnienia.

W ocenie Sądu podniesiony przez pozwaną zarzut należało ocenić jako zasadny, co stanowiło już wystarczającą, aczkolwiek niejedyną podstawę do oddalenia przedmiotowego powództwa.

W pierwszej kolejności należało ustalić, kiedy umowa zawarta pomiędzy (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce a pozwaną w dniu 24 grudnia 2009r. (k. 101-104) stała się wymagalna. W zaświadczeniu datowanym na 12 października 2010r. (k. 105) wystawionym przez (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce stwierdzono, że w oparciu o posiadane dokumenty bankowe rozwiązanie umowy kredytu restrukturyzacyjnego Nr (...) zawartej w dniu 24 grudnia 2009r. **nastąpiło w dniu 21 maja 2010r.** a zaświadczenie z mocy art. 95 Prawa bankowego stanowi dokument urzędowy w rozumieniu art. 244 kodeksu postępowania cywilnego.

Pismem z dnia 12 października 2010r. (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce wystąpił do Sądu Rejonowego w Ostrołęce o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr sprawy (...) wystawionemu w dniu 12 października 2010r. W uzasadnieniu wniosku Bank wskazał, że umowę kredytu restrukturyzacyjnego Nr (...) wypowiedział w dniu 30 marca 2010r. zobowiązując dłużnika do spłaty salda zadłużenia w terminie określonym w wypowiedzeniu umowy. Z uwagi na brak spłaty, z dniem 21 maja 2010r. umowa kredytu uległa rozwiązaniu, a całość salda zadłużenia stała się wymagalna. Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2010r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawie o sygn. IC0 2617/10 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) wystawionemu w dniu 12 października 2010r. wystawionemu przez (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce przeciwko dłużnikowi A. D. z tytułu wymagalnego zadłużenia wynikającego z umowy nr (...) zawartej przez strony w dniu 24 grudnia 2009r. z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 750.000 zł.

W świetle powyższych okoliczności nie ulega wątpliwości, że umowa kredytu restrukturyzacyjnego Nr (...) zawarta w dniu 24 grudnia 2009r. stała się wymagalna z dniem 21 maja 2010r. Wprawdzie w pozwie (k. 50v) powód powołuje się na wypowiedzenie dokonane przez R. B., które doprowadziło do rozwiązania umowy z dniem 27 lutego 2014r., jednakże dokumentu takiego ostatecznie nie złożył. Nawet jednakże w przypadku, gdyby R. B. takie oświadczenie złożył, nie mogło to doprowadzić do „ponownego” rozwiązania umowy już wcześniej rozwiązanej przez (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce.

Kwestią, którą należało rozstrzygnąć w takich okolicznościach było zatem czy czynności polegające na złożeniu przez (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce polegające na uzyskaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny, złożenie w dniu 23 lutego 2011r. wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w oparciu o taki tytuł wykonawczy, umorzenie postępowania egzekucyjnego przez komornika ze względu na bezskuteczność egzekucji odnoszą skutki wobec nabywcy wierzytelności, którym jest podmiot inny niż bank.

Zagadnieniem tym zajmował się Sąd Najwyższy w sprawie sygn. III CZP 29/16 i opowiadając na zapytanie prawne jednego z sądów okręgowych: „czy przerwa biegu przedawnienia spowodowana złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji przez wierzyciela będącego bankiem wywołuje skutek wobec cesjonariusza tej wierzytelności nie będącego bankiem, gdy egzekucja prowadzona na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności została umorzona na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.” podjął w dniu 29 czerwca 2016r. uchwałę następującej treści: „Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.)”.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy dokonał pogłębionej analizy problemu. Wskazał, że art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1854) uchylił art. 96 – 98 Prawa Bankowego, które dawały bankom uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych i po nadaniu klauzuli wykonalności wszczęcia na ich podstawie postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z art. 11 ust. 3 tej ustawy bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po jej wejściu w życie.

Zagadnienie prawne dotyczyło takiej sytuacji faktycznej, w której wniosek banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego przerwał bieg przedawnienia, przerwa zakończyła się z datą prawomocnego postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania z urzędu na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. wobec nieskuteczności egzekucji, po czym bieg przedawnienia rozpoczął się na nowo (art. 124 k.p.c.) i cesjonariusz nie będący bankiem nabył wierzytelność. Odpowiedzieć należało więc na pytanie, czy cesjonariusz, który nie jest bankiem może skorzystać ze skutków prawnych uprzywilejowanego trybu dochodzenia i egzekwowania roszczenia przez banki na podstawie art. 96 – 98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 128; dalej Pr. bank.), które obowiązywały do dnia 27 listopada 2015 r., skoro nabywa wierzytelność wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami (art. 509 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC z 2005 r., nr 4, poz. 58, wyroki 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, OSNC – ZD z 2013 r., nr 1, poz. 7, z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 203/11, OSP z 2014 r., nr 6, poz. 60, z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 614/09, z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12). Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 k.p.c.) a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, wyroki z dnia 10 października 2003r., II CK 113/02, OSP z 2004r., z dnia 23 stycznia 2007 r., V CSK 386/07, z dnia 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 439/11, z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14). Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z

wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza **kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.**

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14 (nie publ.), przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. **Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności.** Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. **Nabywca** wierzytelności **nie będący bankiem** nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, **ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo.** Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela – banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Treść powyższej uchwały jak i jej uzasadnienie, które Sąd Rejonowy w całości podziela wskazuje jednoznacznie, że powodowy Fundusz Inwestycyjny nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie wniosku wierzyciela będącego bankiem, tj. (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce. W takiej sytuacji czynnością podjętą przez Fundusz a zmierzającą do przerwania biegu przedawnienia było dopiero złożenie pozwu do e-sądu w dniu 13 lutego 2015r. Wobec faktu, że umowa kredytu restrukturyzacyjnego stała się wymagalna z dniem 21 maja 2010r. a termin na dochodzenie roszczeń w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wynosi 3 lata, termin przedawnienia zakończył swój bieg z dniem 21 maja 2013r. i nie został przez Fundusz skutecznie przerwany przed jego upływem.

Niezależnie od powyższego pozwana podniosła również zarzuty co do prawidłowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego o sygn. Km 369/11.

Pozwana powołała się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014r. w sprawie III CZP 46/14, gdzie na pytanie prawne: „Czy art. 788 § 1 k.p.c. znajduje zastosowanie do bankowego tytułu egzekucyjnego, gdy w trakcie toczącego się postępowania egzekucyjnego nastąpiło połączenie, w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h., banku będącego wierzycielem, na rzecz którego nadano sądową klauzulę wykonalności z innym bankiem poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą” Sąd Najwyższy odpowiedział, że: „Jeżeli po wszczęciu egzekucji, której podstawą jest bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności, doszło do połączenia banków przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na bank przejmujący (art. 124 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, jedn. tekst Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm., w zw. z art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.), sąd nadaje klauzulę wykonalności na rzecz banku przejmującego (art. 788 § 1 k.p.c.)”.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że również w przypadku połączenia banków poprzez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na rzecz banku przejmującego przyjąć należy, że dla kontynuowania egzekucji niezbędne jest nadanie przez sąd, na zasadach ogólnych, klauzuli wykonalności na rzecz banku przejmującego. W przeciwieństwie do deklaratywnej klauzuli wykonalności nadawanej na rzecz wystawcy bankowego tytułu egzekucyjnego taka klauzula będzie miała charakter konstytutywny i ukształtuje, na użytek dalszego postępowania, zakres podmiotowy egzekucji. Za tym rozwiązaniem przemawiają także inne względy. Po pierwsze wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego, który co do zasady nie powinien być podstawą egzekucji na rzecz lub przeciwko osobom innym jak strony danej czynności bankowej. Wszelkie następcze zmiany w tym zakresie winny wynikać z orzeczenia sądu, zwłaszcza gdy uwzględni się, że egzekucja sądowa jest realizowana przy zastosowaniu przymusu państwowego, a postępowanie klauzulowe w pewnym stopniu spełnia funkcję gwarancyjną zapewniając ochronę praw jego uczestników. Poprzestanie na notyfikacyjnym powiadomieniu organu egzekucyjnego przez bank przejmujący o połączeniu oznacza dalsze pogorszenie sytuacji dłużnika banku przejętego. Po drugie fakt, że następstwo prawne jest instytucją prawa materialnego, która ze swojej istoty nie powinna być badana bezpośrednio przez organ egzekucyjny, a istniejących w tym zakresie wyjątków nie można wyklądać rozszerzająco. Komornicy działają w imieniu państwa, którego jednym z zadań jest zapewnienie wykonania wyroków sądowych. Jakkolwiek są szczególnego rodzaju organami państwowymi - organami egzekucyjnymi, wyposażonymi w określone władcze kompetencje wobec osób (m.in. art. 761 i art. 764 k.p.c.) i wobec innych instytucji władzy publicznej (art. 761 i art. 765 k.p.c.), uprawnionymi do nakładania kar, to nie są organami władzy sądowniczej i nie sprawują wymiaru sprawiedliwości. Po trzecie judykatura odstąpiła od dominującego wcześniej stanowiska, że zmiany podmiotowe po stronie dłużnika lub wierzyciela, które nastąpiły w toku postępowania egzekucyjnego, umożliwiają jego kontynuację bez potrzeby nadawania klauzuli wykonalności (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1975 r., II CZ 5/75, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 1975 r., I CZ 98/75, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1993 r., III CZP 68/93, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2002 r., II CKN 803/00). Poczynając od uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2004 r., III CZP 63/04 przyjmuje się, że art. 788 § 1 k.p.c. ma zastosowanie również w odniesieniu do takich zmian dokonanych po wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Po czwarte normatywna konstrukcja połączenia banków, przewidziana w prawie bankowym i kodeksie spółek handlowych wprawdzie oparta jest na zasadzie kontynuacji, ale prowadzi do istotnej zmiany podmiotowej. Po piąte argumentem nie bez znaczenia jest, że podstawą powództw przeciwegzekucyjnych (art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) są zarzuty związane z klauzulą wykonalności. Kontynuowanie egzekucji, mimo jej nie nadania, pozbawiałoby zatem dłużnika tego środka ochrony prawnej.

Tymczasem wnioski o wszczęcie egzekucji zostały złożone w dniu 16 lutego 2011r. przez (...) Bank (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce. W toku postępowania doszło do połączenia (...) S.A. (wcześniej (...) Euro Bank (...)) z (...) Bank (...) S.A. w W. polegającego na przeniesieniu całego majątku z (...) S.A. na (...) Bank (...) S.A. w W. jako banku przejmującego, o czym komornik został poinformowany pismem pełnomocnika (...) Bank (...) S.A. w W. z dnia 25 lutego 2013r. (k. 128-129 akt egzekucyjnych). Pomimo połączenia, (...) Bank (...) S.A. w W. nie wystąpił do sądu o nadanie na swoją rzecz klauzuli wykonalności w trybie art. 788 § 1 k.p.c. Komornik na podstawie treści pisma i odpisu z

KRS przyjął natomiast dowolnie, że wierzycielem w sprawie jest (...) Bank (...) S.A. w W. i to ten podmiot jest określony jako wierzyciel w treści postanowienia z dnia 04 marca 2014. o umorzeniu egzekucji wobec pozwanej na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. W takich okolicznościach nie może ulegać wątpliwości, że kontynuowanie postępowania egzekucyjnego wymagało przedstawienia przez bank przejmujący postanowienia sądu wydanego w trybie art. 788 § 1 k.p.c., a po dacie połączenia banków bez przedstawienia takiego orzeczenia (...) Bank (...) S.A. w W. nie mógł być uznany za wierzyciela uprawnionego do egzekucji przeciwko pozwanej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania okoliczności faktycznych, na których oparte było powództwo, poprzez przedstawienie stosownych dowodów (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), przy czym powodowy Fundusz obowiązkowi temu nie zadośćuczynił.

W sprawie niniejszej inicjatywa dowodowa powoda ograniczyła się do złożenia dokumentów w postaci: Wyciągu z (...) datowanego na 13 lutego 2015r., załącznika w postaci spisu zbywanych wierzytelności będących załącznikiem do umowy cesji, poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umowy kredytu restrukturyzacyjnego, zaświadczenia o rozwiązaniu umowy.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty datowanym na 25 listopada 2015r. (k. 118-120) oraz w kolejnych pismach z dnia 10 maja 2016r. (k. 150-153) oraz z 23 maja 2016. (k. 158-161) pełnomocnik pozwanej przedstawił szeroką i obszerną argumentację, zaprzeczając wszelkim okolicznościom faktycznym, które nie zostały wprost i jednoznacznie przyznane w złożonym piśmie. W takiej sytuacji, to strona powodowa winna w drodze stosownych dowodów wykazać wszystkie okoliczności faktyczne kwestionowane przez pozwaną, wyjaśniając w ten sposób zgłoszone wątpliwości.

Pełnomocnik pozwanej m.in. podniósł zarzuty co do przedstawionego przez powoda wykazu wierzytelności, wskazując że dokumenty są nieczytelne i niemożliwe do zweryfikowania. Podniósł również, że powód nie wskazał dokładnie, w jaki sposób wyliczył kwotę kapitału, którego się domaga. W szczególności powód winien ewentualnie wskazać, iż na kapitał ten składają się części kapitałowe określonych rat z konkretnymi terminami płatności lub też, że doszło do wypowiedzenia umowy i żądany w pozwie kapitał stanowi część kapitału, który stał się wymagalny na skutek wypowiedzenia umowy. W pozwie brak jest takiego rodzaju twierdzeń, co w istocie oznacza, że podstawa faktyczna pozwu nie została w sposób prawidłowy sformułowana. Powód nie wykazał także, aby doszło do nadania klauzuli na rzecz następcy prawnego (...), tj. (...) Bank (...) S.A. a zatem, że Fundusz nabył wierzytelność od podmiotu uprawnionego do zbycia wierzytelności.

Powód pomimo doręczenia mu pism zawierających zarzuty formułowane przez pozwaną nie wyjaśnił sygnalizowanych wątpliwości.

Niewątpliwie Fundusz występując z dość lakonicznym pozwem, dołączając dokumenty, w oparciu o które nie sposób zweryfikować wysokości zadłużenia, winien uwzględniać ryzyko związane z możliwością oddalenia takiego powództwa. Taka sytuacja nastąpiła w niniejszej sprawie.

Pozwana przy pomocy profesjonalnego pełnomocnika wywiodła szeroką argumentację prawną oraz faktyczną, której przeciwstawienie się wymagałoby od Funduszu istotnej i przemyślanej inicjatywy dowodowej.

Mając powyższe na względzie, w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Na koszty procesu obok stawki minimalnej profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 2.400 zł składała się również opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wydatki związane z dojazdem pełnomocnika na rozprawę w kwocie 115,34 zł (według złożonego spisu kosztów), przy czym pełnomocnik wniósł o zwrot kosztów przejazdu tylko w jedną stronę. Celowe i niezbędne koszty przejazdu profesjonalnego pełnomocnika strony w celu wzięcia udziału w

rozprawie wchodzą w skład kosztów procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) – v. Uchwała Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2012r.
w sprawie III PZP 4/12.

ZARZĄDZENIE

(...)(...)D. B.), (...) M. Z.,(...) D. B. (...)

dn. 31.10.2016r.